

BIEGAĆ (398) *vb impf*

e oraz a jasne.

inf biegać (64). ◇ *praes 1 sg* biegam (10); -am (5), -(a)m (5). ◇ *2 sg* biegasz (5). ◇ *3 sg* biega (59); -a (54), -(a) (5). ◇ *1 pl* biegamy (11); -amy (10), -(a)my (1). ◇ *2 pl* biegacie (5); -acie (4), -acie (1); -acie *RejPos*, -acie : -acie *KrowObr* (3 : 1). ◇ *3 pl* biegają (65); -ają (52), -ają (3), -(a)ją (10); -ają : -ają *KrowObr* (3 : 2), *ModrzBaz* (2 : 1). ◇ *praet 1 sg m* -em, -m biegam (2). ◇ *2 sg m* -eś biegam (1). *f* biegałaś (3). ◇ *3 sg m* biegam (16). *f* biegała (3). *n* biegało (2). ◇ *1 pl m pers* -chmy biegali (1). ◇ *3 pl m pers* biegali (12). *subst* biegały (5). ◇ *fut 2 sg m* będziesz biegam (1) *BibRadz*, biegać będziesz (1) *OrzJan*. ◇ *3 sg m* będzie biegam (2). *f* będzie biegała (1). ◇ *3 pl m pers* będą biegać (7), biegać będą (1); będą biegać *LibLeg*, *KrowObr*, *BibRadz*, *RejAp*, *RejPos*; będą biegać : biegać będą *BudBib* (2 : 1). *m an* biegać będą (1). *subst* będą biegały (1), będą biegać (1), biegać będą (1) *RejPos* (1:1:1). ◇ *imp sg* biegaj (29); -aj (26), -aj (1) *Leop*, -(a)j (2). ◇ *1 pl* biegajmy (1). ◇ *2 pl* biegajcie (4); -ajcie (2), -(a)jcie (2). ◇ *3 pl* niech biegają (1). ◇ *con 1 sg m* bym biegam (1) *WujNT*, bych biegam (1) *BierEz*. *f* bych biegała (1). ◇ *2 sg m* byś biegam (2). ◇ *3 sg m* by biegam (2). ◇ *1 pl m pers* bychmy biegali (4), byśmy biegali (1); bychmy biegali *RejKup* (2); bychmy biegali : byśmy biegali *RejPos* (2 : 4). ◇ *2 pl m pers* byście biegali (1). ◇ *3 pl m pers* by biegali (8). *subst* by biegały (2). ◇ *con praet 3 sg m* by biegam był (1). ◇ *part praes act* biegając (57).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

1. W znaczeniu właściwym: szybko posuwać się naprzód przy pomocy nóg, także ogólniej o szybkim ruchu istot żywych posuwających się bez udziału nóg; prędko chodzić, pędzić, gonić; krzątać się; *concurrere*, *cursitare* *Mącz*, *Cn*; *cursare* *Calep*, *Cn*; *currere*, *discurrere*, *volitare* *Mącz* (294) : Zaiąc się niegdy z żołwią śmiał/ Iakoby nierychło biegam *BierEz* L3v; Bo gdyć było ieść potrzebá/ Biegáłás do mego chlebá: Iednákeś fzkodę działáłá/ O moię przyiaźń niedbáłá. *BierEz* N4, B3, L3, L3v, N2, Ov (15); Nie z Iudáffem/ ktorytz nie łpij ale po mieście Ieruzale^m biega/ żydy ku mému ięciu zgromadzá. *OpecŻyw* 98v, 29v, 109v; granie rozmagite grać/ kregle, y inŕze gry/ przy ktorich trzeba biegać. *FalZioł* V 65, IV 10a, 18a; *BielŻyw* 92; [ony zwierzęta] tedy biegaią od tey łtrony do oney, tak długo/ aże łie bieganiem łpracuią *MiechGlab* 24; A gdy niezneydą łálki twey nielza iedno mułfą biegaiać łfukáć iako głodni łpi pokármu łobie *RejPs* 87, 86v; Thełz powyada yłch łkriłthkowá do ładu byegall [...] na vczinek czieliełzni *LibMal* 1547/132v, 1543/67v; *RejJóz* 66v; Iedni biegaia do koni Drugy łie do łkrazinie łomi. *RejKup* c3; Byegay ale mile Chłopię Iż wždy czem dułfą zakropię. *RejKup* f5v, b8v, c3v, e5, o5 (13); yáko łie wtem łrácuye/ yáko wyele łyeczołuye/ myłli/ nye dołypya/ byega/ yełdzi *GliczKsiąż* N3v; *LubPs* X6; [Rzecznik musi] od iednego Sędźiego do drugiego biegać *GroicPorz* f; iuz day chłopie kury/ [...] Dayze owies day łiáno/ á biegał po piwo *RejWiz* 172v, 24v, 42, 64, 65, 72v (10); Dni moie łręłtze były niłzi ten co zliłty biega *Leop* *Iob* 9/25; *RejFig* Aav [2 r.], Aa6, A6v, Bb2, Bb7; *RejZwierz* 19, 29; *BibRadz* 3.Reg 22/25, Am 6/12; Gdy Philip Oćiec Alexándrow/ v Cheroney Attyki był poráźił/ z wielką rádością klełkćąc rękámi/ po wołfce biegaiać wołáł *OrzRozm* Q3; Ták był łręłtki iż rowno biegał s łtrzáłą z rękú álbo z łuku wypułzczoná *BielKron* 129v, 419v; *KwiatKsiąż* M3; *Mącz* 60c, 73d [2 r.], 74b, 82b, 473d; *SienLek* 83v, 187 [2 r.]; *RejAp* 113v; *HistRzym* 24v; á kto ná łtrzelze/ nie biegał do domu ábyś czo odnioł z niego *RejPos* 259v, 5v, 6v, 222v, 235v, 342 [2

r.] (14); Tákież rybeczki około wędki igráią/ biegáią/ á ona fie im nadobnie blyfzczy *RejZwierc* 72v; Abowiem y márynarz ftáry á bywály/ co v rudlá [...] ftoi [...] dáleko iefth potrzebneyfzy niżli owi co po powroziech biegáią *RejZwierc* 163v, 32v, 72v, 90v, 106v, 185v (22); *BielSpr* 38v; *WujJudConf* 146v; (iáko) wielbłádzicá prętká (ieftes) która biega drogami fwemi. *BudBib* 1er 2/23, 1.Reg 8/11, *Ier* 2/24; *ModrzBaz* 54v, 110v; O iáko biegał Iozeph [...] po vlicách y drogách/ pytáiąc fkárbu y fercá fwego. *SkarŻyw* 244, 51, 202 [2 r.], 508, 572; *MWilcHist* H4v; *ReszPrz* 102, 106; *GostGosp* 124; Y po zmartwychwftániu/ poľpoľu z Piotrem biegał do grobu/ ále Ian vprzedził. *WujNT* 299; W tymże polu/ w tych fzańcách/ gdzie iedno fię bili/ Nie dáleko biegáiąc/ ichże zbożem żyli *KmitaSpit* B, C4v.

biegać za kim, za czym (14): *RejWiz* 47, 79, 101v; *RejZwierc* 64v; *Mącz* 60c; *RejAp* 189, 199; *RejPos* 115; tedy iefth podobien ku owey nádęthey pile/ czo fie tłucze od fciány do fciány kiedy zá nią fzaleńcy biegáią. *RejZwierc* 143, 21v, 106v; *Paprpán* E4; A ono dziecię zá nim biegáło y wołáło: tátá tátá/ gdy częgo potrzebowáło. *SkarŻyw* 184; *KochPieś* 33; *OrzJan* 53.

Przysłowia: Boć mu wnet za piorkiem biegać *RejJóz* D5.

(ale iuż nie w čás/ obiefiwfy po ortel biegác) *CzechEp* 122.

z mieftcza na mieftcze biega iakoby pokrzywami parzył *FalZioł* III 33a.

Zwroty: »biegać ką od kąta«: *ZbylPrzyg* A4 cf »biegać jako padalec«.

»jako źle ujeżdżony koń biegać«: *ZawJeft* 5 cf »oślep biegać «.

»by lew srogi biegać«: A Menelaus to tam, to fam by lew frogi biegał, patrząc, gdzie przypadł Paris prędkonogi *KochMon* 35.

»z miestca na miestce biegać« (2): Niewiaftá [...] z mieftcza na mieftcze biega *FalZioł* V 17b, III 33a. Cf *Przysłowia*.

»oślep biegać«: Iáko źle wieżdżony koń/ ieżdzcá nieczuiąc/ Oślep biega fzalenie nic fye nie hámuiać *ZawJeft* 5.

»biegać jako padalec«: Biega iáko pádalec/ ką od kąta Páni *ZbylPrzyg* A4.

»biegać by (jako) szalony (bezrozumny, szalenie)« [szyk zmienny] (9): *OpecŻyw* 193v; *RejWiz* 190v; *BielKron* 152, 249v; *Mącz* 505d; *RejZwierc* 106v; ktorzy [czerncy] po ryńkách Cárogrockich biegáiąc iáko bez rozumni/ Oyce ony S. y Zbor ich potępili/ y ná Lácinniki wołali *SkarJedn* 320; *SkarŻyw* [197], 535; *ZawJeft* 5. Cf »oślep biegać«.

»tam i sam biegać« (3): *OpecŻyw* 40v; *Mącz* 203c; *KochMon* 35. Cf »by lew srogi biegać«, »biegać by wściekły«.

»z wiatry w zawod biegać«: Ach nieboże/ toś ty mógl z wiatry wzawód biegác A niemógłes niefczęfnéy śmierci fię wybiegác. *KochFr* 127.

»w(o)koło biegać« (2): *Mącz* 267c; vpuścili koniá/ zá którym biegáiąc wkoło chwytháiąc go/ obeyźrzeli moc y poľożenie woylká wzyftkiego *BielSpr* 37v.

»biegać (co) wskok (skokiem)« [szyk zmienny] (4): Biegay ty chłopcze czo rychlej skokiem po czeklarze *RejJóz* H6v; *GroicPorz* aa4v; *CiekPotr* 40, 83.

»biegać by wściekły«: Maenas Szaloná álbo wścieklá niewiaftá świętá Bachufowe obchodząc/ y tám y fam biega by wciekła. *Mącz* 203c.

W przen (22) : bo do Nieba Nie tak czefto biegacz trzeba Kłuczmy brzekacz a od mykać A łczemes tu prziffedł pitać *RejKup* y4v, x5v; Zą tym łzalonym ciąłem łwowolnie biegąjąc/ Nie ináčzey ná wiołnę iáko Márcá zaiąc. *RejWiz* 79, 47, 101v; Biegay zą naftólkámi/ á polewki chwatay/ A iáko kędy możelz/ ták łwe łzczęście łatay. *RejZwierc* 64v; *BibRadz Ier* 3/13; *RejAp* 57, 199; *RejPos* 115; *RejZwierc* 21v, 114; *BudBib Ier* 3/13; záprzenie łie łamego łiebie/ [...] włyzytek práwłe żywot Chriřtiánłki w łobie zámyka: gdyż poczáwłzy od wnętrza/ [...] áż y ná łkorę wybiega/ [...] á potym [...] po inłzych powinowátych/ [...] biega *CzechRozm* 226v; *PaprPan* E4; Niech mię wilcy nie łłuchaią/ Łály zą mną nie biegaią. *KochPieř* 33; *LatHar* 191.

biegać z kim, z czym (4): *BibRadz Ier* 3/13; *RejZwierc* 21v; *LatHar* 191; ná ich wdowy ktore po kiládźieřát tyřiecy intraty połpolitych dobr máiá/ y od mężá do mężá z nimi biegaią. *SkarKazSej* 693b.

Zwrot: »(pustopas) jako bydło biegać«: áby [omylne czasy] puřtopás iáko bydło wiefieni wolno nie biegály *RejZwierc* 115v.

a. *Brać udział w biegach (także na koniu); currere stadium Cn* (18) : Liłzka kreř zámierzyła/ Bo w tych rzeczach biegła byłá: Dála czas áby biegáli *BierEz* L3v.

biegać czym: Albo by oná łzkápá co ią biegác máiá/ Aby zawod wygrała/ głodno ią chowaią. *RejWiz* 191.

biegać na czym (2): *Mącz* 85a; Hippodromus – Szranki w ktorich na koniach biegaią. *Calep* 483b.

biegać z kim: Sktorymim w ten czas biegál wypuřzczác niechćieli/ Zaras z mieyřcá przeto zá wygráne wzięli. *CzahTr* C3v.

Zwroty: »na cyłu biegać«: *Mącz* 85a. Cf »(w) zawod biegać«.

»(od kresu) do kresu biegać« (2): krotofile łpráwiáli rozmáite/ thák dziewki iáko chłopięta do krefu biegaią/ zapály chodząc *BielKron* 272v; *CzechEp* 167.

»do kwintany biegać«: iż Włózy máiá tę łławę iákoby byli dobreimi iezdcy [...] ktemu też iákoby do qwintany/ do pierřcienia naylepiey biegác mieli *GórnDworz* E3.

»do pierřcienia biegać«: *GórnDworz* E3 cf »do kwintany biegać«.

»(w) zawod (na zawodzie) biegać« (9): Rzekł mu żółw/ możelz łkofztowác/ Chcelzli zemną wzawod biegác. *BierEz* L3v; K2v; *Leop* YY4v; *BibRadz* 1.Cor 9/24, 95v *marg*; Diaulos, Certamen vel Cursus, Zawod/ cyl na ktorym biegáya/ álbo ná ořtre gonya [!] *Mącz* 85a, 6b; Potym ná nim [na koniu] w zawod biegay áżé łye zápoći *SienLek* 168v; *BudNT* 1.Cor 9/24; *WujNT* 1.Cor 9/24.

W przen (1) : iż ci ktorzy w zawod biegaią/ ácz więc włyřcy bieżą/ ále przećię ieden zakład bierze? Tákże biegayćie ábyřcie otrzymáli. *WujNT* 1.Cor 9/24.

b. *Tulać się, błkać się, wędrować; także pogardliwie : włóczyć się, wałęsać się; w polemikach innowierczych peiorat: chodzić na uroczystości religijne, pielgrzymować; conicere se in curriculum, cursare huc atque illuc, vagari Mącz.;* *discurrere Calag; concursare, divagari, palari Calep* (97) : aż gdy z miałtećzka do miałtećzka biegaiątz [Jezus Krystus] kázál grzeřłnych łłukaiątz/ niemotzné vzdráwiaiątz *OpecŻyw* 35v; á fierotámi áby zořtály dzieći ie⁸⁰ y wdową żoná iego/ biegaiąc miedzy ludzmi á żebrząc pożywienia łwego. *RejPs* 163; *Obras Czeřłtochowłki*/ do ktorego łie obiecuiećie y łkielkádzieřát mil koźdego roku biegaićie *KrowObr* 113, 72v, 111v, 113, 183v, 239v (13); *RejWiz* 41, 82v; *RejFig* Cc7;

RejZwierz 30; żebrakom ząbronil biegáć/ ále lzpytale ktemu nádał. *BielKron* 221; Conicere se in curriculum, Począć biegáć/ wędrowáć. *Mącz* 74a; złośniku/ co náczyniwłzy wiele złego biegáłz po kołcielech/ biegáłz do grobow *RejAp* 154, 19v, 25v [2 r.], 40, 64, 101v (14); *RejPos* 6, 71, 130, 144v, 244v, 306; *RejZwierz* 67, 179; á co zá pożytek owych máłzkárnikow/ ktorzi gdy niechcą áby ie poznano/ biegáią po vlicách y poprzecznicách: ná cudze domy náchodzą *ModrzBaz* 36; *SkarŻyw* 473; *Calep* 335a; *SarnStat* 1306.

biegać z czym (8): Zyoła fwięcą y fwiiece/ chodzą po kolędzye/ Z wodą fwiętą y s fołą też biegáią włzędzye. *RejWiz* 181, 60v; *RejAp* 118v, 180; iż biegáią s pofelstwy twemi/ ktorzycheś im thy nigdy nie poruczał. *RejPos* 241, 225v, 305; *RejZwierz* 111v.

biegać za kim, za czym (4): á niźli náłtáwiawłzy świeczek á wywieśiwłzy chorągiewkę całą noc zá bębnem á zá pifzczáłką biegáć. *RejPos* 350v; Y nie lepiejże mnie było fwego doględáć á fpokoynego żywotá vżywác? niź ták iáko gonna máśliá zá dworem biegáć? *RejZwierz* 158v, 124, 244v.

Zwrot: »biegać po kolędzie«: Nie dáyże iey próżnowáć/ niechay lzynie/ przędzye/ Lepyey niź po vlicach byega po kolędzye. *RejWiz* 60v.

»po odpuściech (na odpusty) biegáć« [*szyk zmienny*] (4): *RejKup* k4; ktore są vtzynki Dijabelskie od Antykrytá flugi iego zmyłłone: Iáko iest/ ná odpusty biegáć *KrowObr* 61; *RejPos* 235v, 298v.

»biegać po światu (po świecie)« [*szyk zmienny*] (10): *RejKup* k7v, r8; owłzemby [żebrak] wołał pfy draźniác biegáć po fwiátu. *RejPos* 146v, 119v, 144, 146v, 163v, 325v; *RejZwierz* 160v; *SkarŻyw* 536. Cf »biegać, latać«.

»biegać (i) tam i sam (owdzie)« [*szyk zmienny*] (7): Vagor, Błakam tułam fie y tu y owdzie/ biegam y tám y lám. *Mącz* 473c, 73d, 74b; Bo tho iest wielka nędzá włzego dofyć máiác/ A wždy biegáć tám y lám czeńnych dobr chwytaiąc. *HistLan* E4v; *Calag* 281b; *Calep* 234b, 360a, 749a.

Szeregi: »biegać, latać« (2): nędzny człowiecze/ czo biegáłz/ co latháłz po fwiátu/ po rozmaitych kráinach/ lzukáiąc obrazow/ łłupow/ odpustow/ grobow *RejPos* 144, 146v.

»biegać a tułáć się« (4): będą wołáć á krzyczéć [...] biegáiąc á tułáiąc fie/ á próżąc gor á <f>kał áby ie zákryły *RejAp* 97v; *RejPos* 6v [2 r.], 223.

W przén (11) : *RejAp* 53v; Ddv; Nie woła też/ biegaycie po fwiátu lzukáiącz rozlicznych rad/ pomocy/ y wymyłłow fwiátá tego. *RejPos* 14; ábychmy fie [...] nie dáli vnośic ledá wiátrom/ á ledá wymyłłom fwiátá tego/ á nie biegáli lzukáiącz Kryłthuá Páná fwego iáko błędneho á iáko bogá obcego *RejPos* 258v, 33v, 79v, 132v [2 r.]; *RejZwierz* 124, 262v; *BudBib Dan* 12/4.

2. *Jechać, posuwać się, za pomocą środków lokomocji; agitare equum Mącz; gyrare equum Calag* (19) : *RejWiz* 68, 78; *Leop Iudic* 9/44; vbogyey niewieście/ Koniem fyná rozráził/ biegáiąc po mieście. *RejZwierz* 1v; *BielSat* L4; Biegáć prędko ná hárcu *BielSjem* 27.

biegać na czym (7): *RejZwierz* 102v; imprudenter agitat equum. lzalenie biega ná koniu. *Mącz* 6b; *SienLek* 179v; *RejZwierz* 55v, 144v, 164; *Calag* 391a. Cf *biegać za kim*.

biegać z czym: *RejZwierz* 102v cf *biegać za kim*.

biegać za kim: Więc tu s kijem zá draby/ biega ná koniku *RejZwierz* 102v.

Zwrot: »oślepiec«: A ielłize tych Woiewodow lzczodroblivość thák nas zápála/ że zá ich bębnny/ włzyfscy oślepiec z wielką chucią/ ná potrzebę biegamy *OrzRozm* N4v.

a. *Udać się w drogę, w podróż (5)* : *RejKup* r7v; Zámknęłaby fię też y onym drogá/ ktorzi aż do Rzymu/ ábo do inšzych niektorych kráin biegaia/ czálem dla máluczkich przyczyn/ á ząwždy zwielką łzkodą y pieniędzy y obyczáiw. *ModrzBaz* 91; *SkarŻyw* 537; *SarnStat* 952.

Zwrot: »biegać za morze«: á nie trzebá zá morze biegać po ony kółztowne ziołá *RejPos* 327v.

3. *Uciekać, odbiegać, cofać się, odstępować; discurrere Vulg (21)* : *BierEz* L, O2v, O4; a zali fyna twęgo iedinego niemożefs obronitz/ a zabitz przeciwnika iego/ niź tak z miłością iego w tzudze łtrony biegatz mámy *OpecŻyw* 28; Owaciem tam iakis człowiek około obu vphu názych chodząc/ łthrafznim głóffem iał wolać, biegaycie biegaycie, ktorzy głos flifząc kxiądz Mieczłław od wojłka vciekl á zanim też ryczerłtwo pobiegłó. *MiechGlab* 11; yedno yz snacz panowie Chrzełczyanszi niehcza wyerzicz az czego boze vchoway bedą byegacz spanstw łwich *LibLeg* 11/13; *RejJóz* F5; *RejKup* q7v; *Leop Prov* 6/3; *RejZwierz* 28 v; *RejZwierz* 116v, 181; *SkarŻyw* 244; Nápełni te łtráchem/ niech z hánbą biegaia *GrabowSet* T4.

Przysłowie: biega iačo zátwóžona kozá kiedy ia wilk goni á z láłá fie wyrwie. *RejZwierz* 143.

Zwrot: »z gardłem biegać«: mułł zgardłem z Biłkupłtwa i łwego włyłtkiego biegać *MurzHist* E3.

W przén (4) : Ale fie też ty záfię vbierz ná to w drugá zbroię/ z rozumu á s cnothy vkowána/ vźrzyłz żeć wnet biegać omylnemu przyrodzeniu twemu. *RejZwierz* 148v; *SkarJedn* 334, 376; Lecz gdy od łtraponęgo počiechy biegaia *GórnTroas* 62.

4. *(O ruchu różnych przedmiotów martwych, pojazdów, zjawisk fizycznych, części ciała itp.) poruszać się, zmieniać miejsce; krążyć, obiegać (22)* : Iuź moie oczy biegaia Snadz krwawe łzy wylewaiá *RejJóz* B4v, G5v; *BibRadz Sap* 3/7; Czterzy brácia łá czterzy koła ktore biegaia/ á nog žadnych niemáia *HistRzym* 25; y łtrzały twoie biegały. *BudBib Ps* 77/17 [76/18], *Iob* 37/21, *Sap* 3/7; *CzechEp* 306; *KlonWor* 3.

biegać czym: Tám žagleł rołpułzczonym okręty biegaia *KochPs* 156.

Przysłowie: Tákci fortuná zártkim kołem biega, Kocháných mija, zániedbáných sięga. *KlonKr* Ev.

Frazy: »biega kula« = *zwołuje się zebranie*: NVž pánowie miełzczánie/ biegałá tám kulá/ Bo pewnie będzie trzebá/ wypráwić do krolá. *RejZwierz* 102.

»kufel biega«: Gdy kufel biega połtołom *RejKup* o6v.

Zwroty: »biegać przez ręce« = *przechodzić z rąk do rąk*: Nie wiedney to będzie męce Biegaiać przez dziwne ręce Popráwi więc kto kolnierzá Niźli doydzie do żołnierzá *RejRozpr* D4v.

»tam i sam biegać« (2): *FalZioł* V 31v; łyłkáwice tam y łám biegaia *Leop* *B4v.

W przén (1) : bo iuź thám biega leb iačo ná łzrobach myłłac iačoby gdzie co záłápić/ álbo wylúpić/ álbo wylżydzić/ álbo wylchwić/ álbo wylkámáć. *RejZwierz* 63v.

a. *(O ruchu ciał niebieskich) Obiegać, krążyć (5)* : *Mącz* 13a; *RejZwierz* 171v; rołkázuiąc łłóńcu/ miełšacowi/ y gwiazdom innym/ áby ku połłudze przyłšłego páná łwego człeká/ biegać nie omięłzkáły *SkarŻyw* 258; *KochPhaen* 2, 9.

5. *Przemijać, upływać w czasie (1)* :

Zwrot: »za dzwonem biegać«: Bo áćći włyłtko iačo powiedáia z brzękiem dzwonowym przemija/ ále wždy łławá dobra nigdy zá dzwonem nie biega/ y długo potrwáć może. *RejZwierz* 161v.

6. Zabiegać, starać się, ubiegać się, trudzić się; sectari aliquem Cn (40) : KromRozm II t2v [2 r.]; Leop *B2; ábyś sie rozrádował iemu/ á biegał szukáiąc go w myflach swoich RejPos 20v, A4v, 40, 106v, 167v, 190 (9); A ow zálie biega áby co gdzie wybiegał á iáko moze nábył RejZwierc 105, 90, 105, 160v, 187v; WujNT Gal 2/2, Philipp 2/16; żebyłmy mieli pewny záwłze depozyt [...] ták iz czáfu potrzeby mielibyčmy fię do czego rzucić/ nie biegiáiąc áni pożyczáiąc pieniędzy v nieżycziwych fásiad VotSzl E2.

biegać czego (3): Toć táka gruntowna láłká/ wziętym iednego hnet vczyni/ bo iz iey człowiek nie zbytnie biega/ káżdi rozumie iz rofcie/ zá cznotą GórnDworz K8v; czo łobie [Dworzanin] ták chytrze łpofobić muśi/ izby sie nie zdáło/ że tego biega/ á chce być widzian GórnDworz N3v; A ty przedfię nie dufáiąc iemu/ szukafz/ mácafz/ á biegałz/ fkąd inąd wřpomożenia swego RejPos 345.

biegać około czego (3) : Boimy sie teź tych bezecnych wśi/ ktorechmy tu marnie potárgowáli/ á biegamy około nich z dziwnymi niebopożnościami [!] á z dziwnymi wymyflý swiátá tego RejPos 159v, 334; CzechRozm 240v.

biegać do kogo, czego (2): którzy do Rzymu biegiáiąc, beneficia kościelne łobie vprałzáią SarnStat 526; Tácy byli zá Máchábeufzow oni/ iáko ie piłmo zowie/ Viri niqui: ktorzy do obcych pánow biegiáiąc/ woyłká ich ná oyczyznę przywodzili SkarKazSej 659a.

biegać o co: żádáli łpráwiedliwości ná krolá aby z nowu o krolestwo biegiáli/ gdyż go pierwey fáłlzem wygrał. BielKron 341v.

biegać za kim, za czym (7): RejWiz 162; Ale zá czymże biegamy? pátrzay/ oto biegamy zá swiátem á zá niewolniki iego RejPos 316v, 218v, 316v; ktorzy [ludzie] zá beneficýami biegiáią SkarŻyw 511; O byście tákie łerce ku oyczyźnie mieli/ á zá włáfnemi pożytki domow swoich nie biegiáli SkarKazSej 668a.

Zwrot: »jako ślepy biegać«: ty rzeczy wśzytki márne á docześne/ zá ktoremi iáko ślepi biegamy/ bárzo łnádnie przypadáć będą. RejPos 219v.

a. Zabiegać, starać się o względy kobiet, bałamucić (3) :

biegać za kim (3): izći tho yeft wyelki błáđ á złosc zá byálemi głowámi biegiáć/ onym w miłosci łlużyć GliczKsiqż P2, P4; RejWiz 53v.

b. Wyznawać, być zwolennikiem (1) :

biegać za kim: gdy sie rozmáitych łekt miedzy Izráelczyki námnożyło było/ gdy iedni łtárych Ofiárownikow swych náłłádownáli: drudzy zá Fárizeufzmi [...] biegiáli CzechRozm 108v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1) :* Curso – Biegam. Calep 280a.

Synonimy : **1.** bujać, chodzić, ciekać; **b.** błąkać się, gonić, latać, tułać się, wędrować; **3.** uciekać, umykać się; **4.a.** toczyć się; **5.** przemijać; **6.a.** chcieć, starać się; **b.** naśladować.

Formacje pochodne cf BIEŻEĆ.

Cf BIEGAJĄCY, BIEGANIE